

Stiftelsen Nordanstigs Kristna Center
(887501-2570)
info@hosiannaskolan.se

2022-11-07
1 (21)
Dnr-2022:7007

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Hosiannaskolan i Nordanstigs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning vid Hosiannaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt skollagens skrivningar om huvudmannens styrning och ledning.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning*, *i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Hosiannaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn och lärarna utarbetar och implementerar strategier för att, på ett för eleverna lättförståeligt sätt, kommunicera syftet med lektioner eller arbetsområden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i flera delar* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn initierar ett arbete tillsammans med lärare och elever där gemensamma förhållningssätt och strategier för att skapa och upprätthålla studiero diskuteras och beslutas.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar möjligheter till strukturerad samverkan kring bedömningsfrågor med lärare från andra skolor.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen styr och stödjer *i flera delar* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö, men utvecklingsområden finns.

- Att huvudmannen tydliggör sina rutiner för hur klagomål mot utbildningen ska framföras och utredas.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **7 augusti 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr–2022:7007) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn på ett verksamhetsnära sätt följer upp skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Vidare visar granskningen att rektorn organiserar verksamheten så att lärarna har förutsättningar att samverka och samarbeta. På skolan sker det ett visst jämställdhetsarbete men det finns inte en systematik eller strategi för arbetet.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn såväl regelbundet och systematiskt som löpande i det dagliga arbetet följer upp och analyserar undervisningens genomförande och studieresultat såväl som andra viktiga områden såsom arbetet med att skapa studiero och trygga miljöer. Rektorn är ofta närvarande på skolan, besöker lektioner och leder även en del undervisning vid vissa tillfällen. Förutom att rektorn arbetar väldigt nära verksamheten och för dialoger med lärarna mer eller mindre dagligen finns också fastställda rutiner för när och hur olika delar av uppföljningsarbetet ska genomföras. Exempelvis följs alla elevers kunskapsresultat upp vid mitterminsavstämningar samt vid termins- och läsårsslut. För elever som riskerar att inte nå målen sker uppföljningar med än tätare intervall. Inom ramen för skolans val bedrivs ett skolövergripande värdegrundsarbete som rektorn också är delaktig i. Resultatanalyserna fokuserar till

största del på individens situation men mer övergripande perspektiv på generella utmaningar inom olika ämnen eller klasser genomförs också. Exempelvis har områden som berör arbetet med att skapa studiero och utvecklingen av ledarskapet i klassrummet identifierats som utvecklingsområden att arbeta vidare med. Av intervjuer och dokumentstudier framgår det att analyserna i första hand fokuserar på det som inte fungerar eller behöver utvecklas, i mindre utsträckning söker rektorn förklaringar till skolans framgångsfaktorer.

Utifrån rektorns uppföljning och analyser fördelas sedan skolans resurser utifrån de behov som framkommer. Exempelvis har rektorn inför nuvarande läsår beslutat att dela in undervisningsgrupperna i fyra grupper istället för tre då det bedömdes vara den bästa lösningen för eleverna. Det finns också en stor flexibilitet i hur skolans resurspersonal och lokaler används utifrån identifierade behov. Rektorns utvärdering av insatser sker framförallt löpande i samtal med lärare och övrig personal men också vid planerade avstämningar enligt det årshjul som beskrivits ovan.

Ledning och organisation

Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolan kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Bland annat skapar rektorn förutsättningar för lärarna att samverka genom att avsätta två timmar varje vecka för kollegialt lärande, avstämningar och övriga utbildningsinsatser. Rektorn har också organiserat det så att personalen möts för ett kortare möte varje morgon där dagsaktuella händelser eller frågor av mer praktisk karaktär behandlas.

Vidare framgår det av granskningen att rektorn har påbörjat ett arbete för att utveckla områden som berör ledarskapet i klassrummet kopplat till undervisningsstruktur och arbetet med att skapa studiero. Enligt rektorn så har man över tid pratat mycket i kollegiet om undervisningsstruktur men att det är en utmaning att få arbetet att få genomslag i klassrummen. När det gäller stöd till nya eller obehöriga lärare framkommer samstämmiga uppgifter om att de dels får ett gott stöd och introduktion av lärarkollegiet men också genom regelbunden handledning av rektorn samt skolans specialpedagog. Vidare uppger rektorn att de lärare som nu är nya på skolan ska få kompetensutveckling inom bedömning och betygssättning.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det bedrivs ett visst jämställdhetsarbete på skolan men att det inte är något som genomförs strukturerat och systematiskt under ledning av rektorn. Det framkommer i intervjuerna att jämställdhetsfrågor ibland diskuteras i lärarkolle-

giet och att lärarna till viss del behandlar HBTQI-frågor och ämnen som berör könstillhörighet i undervisningen men det genomförs exempelvis ingen kartläggning av elevernas upplevelse av bemötande eller känsla av trygghet utifrån ett könsperspektiv. I intervju med elever framkommer det att de upplever skolan som relativt jämställd men att de inte känner igen att skolan arbetar med jämställdhetsfrågor kopplade till exempelvis framtida yrken eller studieval. Även om elever uttrycker att de upplever skolan som jämställd och att rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat utifrån könstillhörighet så saknar skolan i stor utsträckning kartläggningar av huruvida elevernas upplevelse av undervisningen, talutrymme, trygghet etc. skiljer sig åt beroende på kön. Skolinspektionen bedömer därför detta som ett utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett visst arbete utifrån ett jämställdhetsperspektiv, men det bedrivs inte ett strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn och som syftar till att alla elever, oavsett könstillhörighet, har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella

målen.¹ Rektorn har också, från den 1 juli 2022, ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv.²

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att se till att det finns ett systematiskt och medvetet arbete på skolan för att främja jämställdhet. Arbetet behöver utvecklas så att utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer systematiskt och löpande följs upp på ett sådant sätt att könsmönster kan uppmärksammas. När ett arbete är strategiskt handlar det om att se helheten och om att förstå hur arbetet ska leda till ett resultat på lång sikt. Det bör finnas en genomtänkt plan för arbetet vilket exempelvis kan handla om att i medarbetarsamtal ha frågor som rör jämställdhet eller att ha utformat gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen. Rektorn behöver försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande bedömningen till motiveringen är att undervisningen består av olika moment och arbetsformer som skapar en variation för eleverna. Lärarna arbetar också aktivt för att anpassa undervisningen så att den utmanar och stimulerar alla elever. Samtidigt visar också granskningen att undervisningsstrukturen för hur mål och

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar

² Förordning (SKOLFS 2021:5) om ändring i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

syfte kommuniceras till eleverna likväl som hur de olika momenten knyts samman till en helhet kan utvecklas framgent.

Stimulans och utmaningar utifrån behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna aktivt arbetar för att undervisningens innehåll och arbetssätt ska vara anpassat till elevgruppen så att arbetet anpassas, stimulerar och utmanar eleverna. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår det att undervisningen bland annat anpassas genom olika typer av läroböcker och annat digitalt material. Elever som bedöms ha behov av ytterligare stimulans undervisas också i något fall tillsammans med äldre årskurser. Lärarna och rektorn lyfter de åldersblandade klasserna som en styrka i detta avseende, samtidigt är det också tydligt att det är en utmaning för lärarna att undervisa flera årskurser samtidigt. Vidare visar granskningen att arbetsuppgifterna i grunden oftast är de samma för alla elever. Mer utmanande uppgifter ges framförallt när elever som snabbt blir klara behöver ytterligare utmaningar och då finns det allt som oftast möjlighet till mer utvecklande uppgifter. Lärarna arbetar framförallt med muntlig återkoppling för att stärka elevernas självförtroende, elever berättar att lärarna oftast har en positiv attityd och att de brukar uppmuntra genom samtal i klassrummen.

Variation, aktivt lärarstöd, målfokus och elevmedverkan

Granskningen visar att undervisningen i de flesta fall är varierad och innehåller olika arbetsmetoder. Exempelvis varierar lektionsupplägget genom lärarledda genomgångar i helklass, filmer, ljudinspelningar, eget arbete och i viss utsträckning par- eller grupp- arbeten. Lärarna arbetar för att ge eleverna ett aktivt lärarstöd så att de kommer igång med och bibehåller engagemanget för uppgifterna. Detta sker med varierande resultat under de lektioner som observerats då de flesta elever snabbt kommer igång med sina arbetsuppgifter medan några elever knappt kom igång alls trots att lärarna med olika strategier försökte påminna och uppmuntra eleverna.

Vidare visar granskningen att strukturen i undervisningen kan utvecklas. Förvisso är innehållet i undervisningen som beskrivits ovan varierat för att bibehålla elevernas engagemang men det uppfattas i flera fall som otydligt när olika moment avslutas och påbörjas vilket, enligt Skolinspektionens bedömning, bidrar till att studieron varierar mellan klasser och lektioner. Exempelvis observerades flera lektioner där olika moment blandades utan att det gjordes klart för eleverna när de var klara och skulle byta till ett annat innehåll. Vidare har lärarna i olika utsträckning framgångsrika strategier för att kommunicera mål och syfte med olika arbetsmoment till eleverna. Vid de observerade lektionerna var det inte tydligt vad syftet med undervisningen var och i intervjuer framkommer det att syfte och mål med undervisningen diskuteras och förklaras i begränsad omfattning. Elever beskriver att en av deras lärare brukar medvetandegöra

dem om vad syftet med undervisningen är. Enligt lärarna så är det en utmaning i vissa ämnen beroende på hur innehållet relaterar till elevernas förkunskaper. På samma vis gäller det strukturen för att sammanfatta och reflektera över det genomförda arbetet, granskningen visar att lärarna har mer eller mindre utvecklade strategier för att sammanfatta, utvärdera och göra eleverna delaktiga i reflektioner över deras eget lärande. Lärarna berättar att de pratat om att de ska försöka starta och avsluta lektionerna på liknande sätt där eleverna ska kunna se och förstå syfte och mål och att de ska kunna utvärdera lektionen. Det framkommer samtidigt att arbetet är i sin linda och än så länge inte fått det genomslag som önskats. Skolinspektionen bedömer att arbetet med att utveckla strukturen i undervisningen därför är ett utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn och lärarna utarbetar och implementerar strategier för att, på ett för eleverna lättförståeligt sätt, kommunicera syftet med lektioner eller arbetsområden.

Granskningen visar att undervisningsstrukturen är ett utvecklingsområde för skolan. Skolinspektionen väljer att, som ett första steg, särskilt lyfta fram vikten av att tydliggöra mål och syfte med undervisningen. Detta då vikten av att lärare och elever är överens om vad det faktiskt är som undervisningens olika moment ska bidra till är fundamental för andra viktiga aspekter såsom bland annat elevernas motivation och möjlighet till utvärdering.

En framgångsfaktor i undervisning är att det är tydligt för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Det är med andra ord viktigt att läraren inte bara tydliggjort syftet med olika moment eller aktiviteter för sig själv utan syftet måste även vara tydligt för eleverna. Att syftet med undervisningen utgår från de kunskaper och värden som framgår av de nationella målen i läroplanen (Lgr22)³ innebär inte att läraren ska redovisa exakt vad som står i kursplanen och betygskriterierna, eller för den delen hänvisa eleverna till att läsa dessa texter själva. Forskning visar på vikten av att läraren har en

³ I begreppet läroplan inkluderas här även kursplanerna, eftersom dessa ingår i kapitel 5 i Lgr22

så pass tydlig idé om undervisningens koppling till styrdokument att den på ett kortfattat och för eleverna lättförståeligt sätt kan förmedla syftet.⁴

Lärarens kännedom om elevgruppen är en viktig del i att syftet förmedlas på ett anpassat sätt. Det finns inte ett tillvägagångssätt som rekommenderas utan är upp till lärarens professionella bedömning. Det är exempelvis inte alltid information om syftet behöver ges i början av en lektion utan läraren kan lika gärna kommunicera detta med eleverna kontinuerligt under lektionerna. Det är även förståeligt om det emellanåt förekommer lektioner där läraren bedömer att syftet inte behöver tydliggöras, exempelvis är det rimligt vid lektioner där eleverna fortsätter ett arbete som introducerats vid en tidigare lektion.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, tillsammans med lärarna, utvecklar ett arbete med att tydliggöra syftet med undervisningen på ett för eleverna anpassat och för åldern förståeligt sätt. Förslagsvis konkretiserar lärarna tillsammans hur arbetet med att tydliggöra syfte kan genomföras och sprider goda exempel inom kollegiet. I förlängningen bör arbetet med att tydliggöra syftet leda till större möjligheter för elever att reflektera över sitt eget lärande och även stärka elevers motivation. Som ett stöd i arbetet kan Skolverkets stödmaterial om ledarskap i undervisningen⁵ användas.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar *i flera delar* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

⁴ Håkansson, J. & Sundberg, H. (2012) Utmärkt undervisning: Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning, Stockholm: Natur & Kultur.

⁵ [Stöd för ledarskap i undervisningen - Skolverket](#)

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att Hosiannaskolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa trygga miljöer i skolan. Arbetet är på flera sätt strategiskt och elevernas uppfattning om tryggheten i skolan följs regelbundet upp och analyseras. Vidare saknar skolan ett systematiskt arbete för att skapa och upprätthålla studiero i klassrummen. Granskningen visar att studieron varierar samtidigt som olika strategier, mer eller mindre framgångsrika, används utan att lärarna har en samsyn kring arbetet.

Skolans arbete för att skapa trygga miljöer

Granskningen visar att skolan bedriver ett strategiskt och medvetet arbete för att skapa trygga miljöer. Elevernas upplevelse av tryggheten på skolan följs upp genom terminsvisa enkäter, utvecklingssamtal samt löpande samtal med eleverna. Skolan genomför även kartläggningar över hur eleverna upplever olika platser, exempelvis på skolgården eller i kapprum. Av samtliga intervjuer framkommer en bild av att Hosianaskolan generellt är en trygg skola. I Skolenkäten har eleverna skattat frågeställningen "Känner du dig trygg i skolan" något högre (8,0) än genomsnittet för riket (7,8) på den 10-gradiga skalan.⁶ Granskningen visar att rektor och personal generellt har en god kännedom om hur eleverna upplever tryggheten. Som nämnts ovan vill samtidigt Skolinspektionen lyfta fram vikten av att rektorn, i sitt analysarbete, även undersöker ifall det finns skillnader i hur exempelvis flickor och pojkar uppfattar sin skolsituation. Förutom att kartlägga elevernas uppfattning om tryggheten arbetar skolan med ett antal främjande och förebyggande insatser. Exempelvis arbetar man regelbundet med olika aktiviteter i tvärgrupper för alla årskurser samt med gemensamma värdegrundsord. Att alla känner varandra samt rastvärdarnas arbete lyfts i intervjuerna fram som framgångsfaktorer i trygghetsarbetet.

Det samlade arbetet med att skapa studiero

Granskningen visar att det saknas ett samlat arbete för att skapa studiero på skolan. Av intervjuer och observationer framgår det att studieron varierar mellan klasser och lektioner och att lärarna arbetar på olika sätt för att skapa en miljö där eleverna kan koncentrera sig på sitt skolarbete. Resultatet är också olika framgångsrikt då det i vissa

⁶ Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en tvåårsfrekvens för alla skolor. För alla frågor i enkäten beräknas ett snitt för referensgruppen. Skalan är 1–10 där ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

sammanhang råder studiero medan det på andra lektioner uppstår situationer som gör att elever har svårt att fokusera på skolarbetet. Exempelvis pratar elever ofta rakt ut och i munnen på varandra vilket försvårar arbetet med bland annat turtagning. Elever berättar vidare att de ska räcka upp handen när de vill ha hjälp eller vill säga något men att de flesta ropar rakt ut vilket lärarna hanterar på olika sätt. Resultatet av de olika strategierna ger oftast kortsiktiga effekter vilket skapar studiero i perioder men de ger, med vissa undantag, inga långsiktiga förutsättningar för en god studiero där alla elever kan fokusera på sitt skolarbete. Skolinspektionen bedömer därför detta som ett utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn initierar ett arbete tillsammans med lärare och elever där gemensamma förhållningssätt och strategier för att skapa och upprätthålla studiero diskuteras och beslutas.

Granskningen visar att det samlade arbetet med att skapa och upprätthålla en miljö där alla elever kan fokusera på sitt skolarbete är ett utvecklingsområde. Även om man inom lärarkollegiet vid vissa tillfällen diskuterar kring olika strategier och åtgärder vid ordningsstörande beteende så saknas det ett samlat och strukturerat arbete under rektors ledning där eleverna också görs delaktiga.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Av läroplanen framgår att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö. Alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över bland annat den fysiska miljön.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att initiera ett samlat arbete för att förbättra studieron på skolan. Lämpligtvis inleds arbetet med att genomföra en kartläggning av hur studieron ser ut i olika klasser, klassrum, ämnen och lokaler för att identifiera situationer som utlöser en sämre arbetsmiljö såväl som framgångsrika, förebyggande strategier. Eleverna behöver genom hela processen få vara delaktiga i arbetet som handlar om att skapa samsyn kring hur arbetet med att skapa studiero bör bedrivas. Dels genom att rektorn och lärare lyssnar på elevernas uppfattning kring hur de upplever studieron och undervisningens kvalitet. Dels genom att eleverna får vara med och ha synpunkter på det förebyggande arbetet som skolan bedriver samt vilka förhållningsregler som bör gälla i klassrummet.

Bedömning och betygsättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn deltar i lärarnas bedömningsdiskussioner samt följer upp och analyserar eventuella skillnader i lärarnas bedömning och betygssättning. Vidare använder lärarna olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar men det saknas struktur för hur lärarna ska kunna samverka med andra lärare kring exempelvis sambedömning eller bedömningsdiskussioner med andra ämneslärare.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar lärarnas arbete med att bedöma och sätta betyg. Rektorn deltar i strukturerade samtal tillsammans med lärarna och skolans specialpedagog under gemensamma bedömningsdagar för att ta del av hur diskussionerna går. Vidare följer rektorn också upp samtliga betyg som lärarna sätter samt analyserar och diskuterar eventuella avvikelser med lärarna. Rektorn uttrycker att de nationella proven är till stor hjälp för att säkerställa skolans bedömningar och betyg då rektorn jämför och analyserar skolans resultat med övriga riket i syfte att uppnå likvärdighet. På grund av pandemin har inte nationella prov genomförts som planerat de senaste läsåren. Därmed finns inte heller någon officiell statistik att tillgå kring eventuella avvikelser mellan betygsresultat och resultat på de nationella proven.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att lärarna till viss del ges goda förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning. Lärarna använder olika examinationsmetoder och Skolverkets bedömningsstöd för att skapa likvärdighet även om det mestadels sker på lärarnas initiativ kring omfattning och ämnen och inte enligt fastlagda rutiner för skolan. Inom skolenheten finns, som beskrivits ovan, avsatta tider för sambedömning och bedömningsdiskussioner mellan lärarna i arbetslagen samtidigt som det enligt rektor och lärare ständigt pågår diskussioner om bedömningar i det vardagliga arbetet. Flera av skolans lärare har dessutom fått fortbildning inom bedömning och betygssättning. Tidigare har det funnits ett visst samarbete med andra skolor kring sambedömning

men det har pausats under pandemin och vid granskningstillfället har det inte återupptagits eller vidareutvecklats även om såväl rektorn som lärarna uttrycker att det vore bra att återigen komma igång med någon form av samverkan. Lärarna berättar exempelvis att förutsättningarna för anonyma rättningar av nationella prov är begränsade inom den egna skolan.

Även om lärarna på Hosiannaskolan har regelbundna bedömningsdiskussioner internt såväl i vardagen som i mer strukturerade samtal så bedömer Skolinspektionen att utveckla bedömarkompetens och öka likvärdigheten genom samverkan med andra skolor är ett utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn skapar möjligheter till strukturerad samverkan kring bedömningsfrågor med lärare från andra skolor.

Granskningen visar att lärarna på skolenheten har olika strategier för att säkra kvaliteten på elevernas betyg och omdömen. Då Hosiannaskolan är en mindre skola och som också uppges ha utmaningar när det gäller att rekrytera lärare med lärarlegitimation samt att befintliga lärare i många fall saknar ämneskollegor eller kollegor vilka undervisar samma årskurser så bör dock rektorn skapa forum för regelbunden kvalitets-säkring av bedömningar med kollegor från andra skolenheter.

Det ligger i lärarens profession att bedöma var eleven befinner sig i relation till de nationella kunskapskraven. Likvärdigheten i detta arbete är viktig och då inte enbart i samband med betygssättning utan även vid bedömningar som lärarna behöver göra i icke-betygssättande årskurser. Det är därför viktigt att lärarnas bedömningar sker med utgångspunkt i kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier och den nationella nivån för vad som avses med att ha uppnått olika kriterier.

För att lärare ska kunna göra professionella och likvärdiga bedömningar behövs redskap och förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning på olika sätt. Skolverket lyfter fram sambedömning som ett betydelsefullt redskap för en sådan kvalitetssäkring. Det finns från forskning några faktorer som har visat sig gynna god sambedömning. En sådan faktor är tydlig struktur för själva sambedömningssituationen (exempelvis fasta tider, lokaler och arbetsgång) och ett tydligt ledarskap i sambedömningsgrupperna

som håller ihop diskussionerna.⁷ Rektorn har en betydelsefull roll för att skapa förutsättningar för en sådan tydlig struktur.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ser till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med lärare från andra skolor göra sambedömningar och diskutera bedömningar. Detta kan förslagsvis ske genom att skapa såväl fysiska som digitala forum inom befintliga nätverk.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer *i flera delar* skolenshetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att huvudmannen organiserat ett behovsanpassat stöd till rektorn och tydliggjort roller och ansvarsfördelning inom organisationen. Vidare arbetar huvudmannen för att säkerställa viktiga förutsättningar för utbildningen såsom tillgången till lokaler, personal och utrustning. Huvudmannen behöver dock tydliggöra sina rutiner för hur klagomål mot utbildningen ska kommuniceras, utredas och återkopplas.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Granskningen visar att huvudmannen på flera sätt arrangerat så att rektorn, som är relativt ny i rektorsrollen, får ett behovsanpassat stöd. Huvudmannen har en god kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolan och har förutom täta ledarmöten med rektorn sett till att skolans tidigare rektor under innevarande läsår finns tillgänglig som mentor till den nuvarande rektorn. I syfte att ge rektorn goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag och att kunna ta sitt ansvar som ledare av skolans pedagogiska verksamhet har huvudmannen även anställt skolans tidigare rektor på deltid för att utveckla skolans systematiska kvalitetsarbete.

⁷ Skolverket (2013) Stödmaterial, Sambedömning i skolan – exempel och forskning

Förutsättningar för undervisningen

Granskningen visar att huvudmannen tar ansvar genom att se till att rektorn, lärare och övrig personal ges förutsättningar för att planera och genomföra undervisningen. Exempelvis genom att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler genom en utbyggnad av lokalerna, vilket inneburit förbättrade förutsättningar för undervisningen i bland annat ämnena bild och musik. Vidare framkommer det i intervjuer att huvudmannen arbetar för att förbättra klassrumsmiljöerna då några klassrum i dagsläget upplevs som trånga. Under de observationer som Skolinspektionen genomfört noterades att det i några av klassrummen var lyhört för ljud från korridoren. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen undersöker detta som ett led i att förbättra studieron. När det gäller huvudmannens ansvarstagande för att säkerställa kompetensförsörjningen av lärare framkommer det att skolan aktivt arbetar för att rekrytera legitimerade lärare men att det är en utmaning att lyckas med detta. Exempelvis annonserar huvudmannen i olika forum regelbundet såväl lokalt som regionalt. Vidare framkommer det att huvudmannen har vissa strategier för att behålla redan anställd personal genom att till exempel erbjuda utbildning på arbetstid.

Huvudmannen som självständig aktör

Granskningen visar att det i de flesta frågor och ansvarsområden finns en tydlig fördelning av roller och ansvar mellan huvudmannen och skolan. I styrelsen som består av fem ledamöter sitter bland annat skolchef och tidigare rektor. Skolans resultat i form av exempelvis kunskapsresultat och enkätsvar avseende trygghet och studiero redovisas till huvudmannen och analyseras vid tre tillfällen uppdelat under året. Vid läsårsstart går huvudmannen igenom föregående läsårs kvalitetsarbete med rektor och personal varifrån kommande läsårs utvecklingsarbete planeras. Vid höstterminens slut redovisar rektorn elevernas kunskapsresultat till huvudmannen. Under mitten av vårterminen genomförs en enkät med inriktning på frågor som berör trygghet och studiero, trivsel och miljö, kunskapsmål och elevhälsoarbetet. Enkäten riktar sig till elever, vårdnadshavare och personal. Vid läsårets slut redovisar rektorn skolans samlade resultat samt lärarnas egna utvärderingar av sin undervisning för huvudmannen vilket i sin tur analyseras och bildar grund för kommande utvecklingsinsatser.

Granskningen visar dock att rollerna inte är lika tydliga när det gäller huvudmannens roll som oberoende aktör vid klagomål på utbildningen. I intervju menar huvudmannen att det finns rutiner för hur elever och vårdnadshavare ska kunna framföra klagomål muntligt men också via skolans hemsida. Skolinspektionens bedömning är dock att det saknas tydlig information om hur elever och/eller vårdnadshavare som inte är nöjda med utbildningen ska ges möjlighet att framföra sin kritik. Det saknas därtill en tydlig kontaktväg till huvudmannen då det inte framgår vem som är mottagare för de

kontaktuppgifter som uppges på hemsidan. Skolinspektionen bedömer därför detta som ett utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver tydliggöra sina rutiner för hur klagomål mot utbildningen ska framföras och utredas.

Granskningen visar att det inte är tydligt på vilket sätt eller till vem elever och vårdnadshavare ska vända sig till med klagomål på utbildningen. I verksamheter där huvudmannen arbetar nära skolan kan gränser och roller ofta vara tydliga internt medan det inte är lika säkert att ansvarsfördelningen är lika tydlig för elever och vårdnadshavare. Därför är det av särskild vikt att de personer som vill framföra klagomål ska veta på vilket sätt det ska göras, hur det kommer utredas och vem som ansvarar.

Det framgår av skollagens förarbeten att huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för hantering och utredning av klagomål, för såväl externt som internt bruk.⁸ Genom att specificera rutiner för utredning kan huvudmannen tydliggöra arbetsprocesserna på skola och hos huvudman, och därmed verka för likvärdighet och hög kvalitet i utredningar av klagomål på både skolnivå och huvudmannanivå.

I Skolverkets rekommendationer för klagomålshantering⁹ tas det bland annat upp att det behöver framgå tydligt för elever och vårdnadshavare vilket ansvar huvudmannen har för att ta emot och hantera klagomål samt vem som representerar huvudmannen för utbildningen. Huvudmannen förväntas föra en dialog med rektor och skolpersonal om hur begreppet klagomål kan definieras och användas i hela organisationen, för att på så sätt kunna utveckla en samsyn om detta. Huvudmannen förväntas också föra en dialog med rektor om ansvar och roller vid hanteringen av klagomål. Syftet med detta är att skapa en tydlighet i att ta emot och hantera klagomål på de olika nivåerna i styrkedjan.

⁸ Prop. 2009/10:165. s. 309 och s. 673.

⁹ [Rekommendationer för klagomålshantering - Skolverket](#)

Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen att tydliggöra och dokumentera sina rutiner på ett för elever och vårdnadshavare lättillgängligt sätt. Skolverkets rekommendationer för klagomålshantering¹⁰ kan vara ett gott stöd i arbetet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Mattias Ryd.

I handläggningen av ärendet har utredarna Robert Sondell (föredragande), Kajsa Wennberg samt Eva Ahlman medverkat.

¹⁰ [Rekommendationer för klagomålshantering - Skolverket](#)

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- En intervju med skolchef/huvudman
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen styr och stödjer rektorn, hur de skapar förutsättningar för en god undervisning och hur de synliggör klagomålshanteringen för vårdnadshavare.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4-5 oktober 2022. Besöket genomfördes av Robert Sondell och Kajsa Wennberg.

Hosiannaskolan ligger i Gnarp, Nordanstigs kommun och bedriver verksamhet för grundskolans årskurser 1-9 samt förskoleklass. Skolenheten leds av en rektor och har vid granskningstillfället ett 60-tal elever och sju lärare varav fyra innehar lärarlegitimation. Huvudmannen Nordanstigs Kristna Center (887501-2570) har drivit skolan sedan 1996 enligt de tillstånd som beviljats 1995, 1997 samt år 2000.